
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

„VE DRUŽINĚ NEJEN HRAVĚ“

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KOLÍN III.,

LIPANSKÁ 420

OBSAH

1.	Identifikační údaje.....	3
1.1.	Název programu.....	3
1.2.	Předkladatel.....	3
1.3.	Zřizovatel.....	3
2.	Charakteristika zařízení.....	4
3.	Vzdělávací cíle, plány a formy.....	5
3.1.	Cíle vzdělávání.....	5
3.2.	Délka a časový plán vzdělávání.....	5
3.3.	Formy vzdělávání.....	5
4.	Obsah a podmínky vzdělávání.....	7
4.1.	Obsah vzdělávání.....	7
4.2.	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	8
4.3.	Podmínky přijímání uchazečů.....	9
4.4.	Personální podmínky a podmínky bezpečnosti ochrany zdraví.....	9
4.5.	Ekonomické podmínky.....	10
5.	Hodnocení a autoevaluace.....	11

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. NÁZEV PROGRAMU

„Ve družině nejen hravě“ - Školní vzdělávací program školní družiny

č.j.

1.2. PŘEDKLADATEL

Název školy: Základní škola Kolín III., Lipanská 420

Adresa školy: Lipanská 420, Kolín III, 280 02

Ředitel: Mgr. Herčík Bohumil

reditel@4zskolin.cz

Kontakty:

Telefony 321722789

321722626

Fax 321722626

E-mail skola@4zskolin.cz

Web www.4zskolin.cz

Zařazení do rejstříku škol:

IZO 113300271

REDIZO 600045382

IČO 48663808

1.3. ZŘIZOVATEL

Adresa Město Kolín
Karlovo náměstí 78
280 12, Kolín I

Kontakt MÚ Kolín: 321 748 111
OŠKS: 321 748 228

Platnost dokumentu od: 01. 09. 2014

Schváleno školskou radou: 09. 06. 2014

Pedagogická rada projednala: 16. 06. 2014

Verze číslo:

Podpis ředitele:

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školní družina (dále jen ŠD) je součástí právního subjektu Základní škola Kolín III., Lipanská 420. V současné době vzdělává žáky v 8 odděleních, která jsou umístěna:

- v přízemí – 3 oddělení
- v I. patře – 4 oddělení
- ve II. patře – 1 oddělení

Prostory všech oddělení slouží pouze žákům navštěvujících ŠD. Ke svým činnostem dále ŠD využívá tyto prostory:

- třídy
- chodby i atrium
- obě tělocvičny
- keramickou dílnu
- počítačové učebny
- výtvarný ateliér
- cvičnou kuchyňku
- knihovnu
- sportovní areál a vnější okolí školy
- koutek se stolem na stolní tenis
- hudebnu

U všech činností uskutečňovaných ve školní družině vycházíme z požadavků pedagogiky volného času. Při práci s žáky vychovatelky dbají na plnění požadavku:

- dobrovolnosti
- nabídky alternativních aktivit
- citovosti a citlivosti
- zájmu
- seberealizace
- zajímavosti a pestrosti
- motivace široké nabídky

Právě ŠD svým prostředím a funkcí nabízí žákům dostatečný prostor pro ověření svých vědomostí a znalostí v praxi, a to formou her, soutěží, projektů atd.

Provoz ŠD je denně – reaguje na potřeby a podmínky v daném školním roce, změny aktuálně prezentuje Vnitřní řád ŠD, webové stránky školy:

- ranní od 06,00 - 07,45 hod.
- odpolední od 11,30 – 17,00 hod.

Stravování žáků zajišťuje školní jídelna umístěna v budově školy, což umožňuje všem snadný přesun.

3. VZDĚLÁVACÍ CÍLE, PLÁNY A FORMY

3.1. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem našeho programu je všestranný harmonický rozvoj každého jedince prostřednictvím volnočasových aktivit a činností vycházejících z náplně práce ve školní družině. Budeme se snažit o neustálé rozvíjení klíčových kompetencí a posilování osobnostně-sociálního vývoje každého jedince. Vycházejíce z požadavků pedagogiky volného času chceme účastníkům (dále jen žákům) nabídnout a zajistit takové podmínky, které by jim zaručovaly dostatečný prostor pro seberealizaci, sebevzdělávání pro uplatnění a rozvíjení svého talentu a nadání, ale i prostor pro relaxaci a odpočinek. Nedílnou součástí celého programu je participace žáka a posilování a rozvoj komunikace vychovatelka - žák - rodič.

Vychovatelka jako inspirátorka činností, rádkyně i kamarádka, která vede žáky k využívání volného času hodnotným způsobem, vytváří předpoklady pro zachování rovnováhy mezi organizovanými i spontánními činnostmi. Umí podněcovat a rozvíjet přirozenou zvědavost účastníka, vede k odvaze projevit, co všechno zvládne, ale dokáže i spravedlivě oceňovat a chválit.

Školní družina se dále zaměřuje na tyto cíle:

- vyplňuje časový prostor mezi vlastním vyučováním a odchodem žáka domů ze školy - je tedy důležitým mezičlánkem a výchovným partnerem rodiny a školy
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence
- plní důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů
- zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků jak fyzickou, emocionální i sociální
- zábavnou formou nabízí žákům aktivity, které volně navazují i rozšiřují poznatky z výuky
- rozvíjí spolupráci s rodiči, snaží se je co nejvíce zapojovat do života a dění ve ŠD

Školní družina je místem:

- pro zájmové vyžití žáků
- pro rozvíjení nadání a tvořivosti
- pro odpočinek, hru a zábavu
- pro posilování sebevědomí a získávání nových poznatků a zkušeností

3.2. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Vzhledem k proměnlivé organizační struktuře (oddělení se naplňují žáky z různých ročníků) nelze stanovit časový plán jednotně či paušálně. Zájmové vzdělávání je stanoveno na dobu trvání školního roku, tj. 10 měsíců. Výhodou takto zvoleného plánu je jeho operativnost, možnost reagovat na změnu témat, vzájemně je propojovat, či přesouvat. Doplňujícím prvkem je roční projekt, který je specifický pro daný školní rok.

3.3. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve ŠD se uskutečňují:

- příležitostná výchovná – řadíme sem akce přesahující rámec všech oddělení (výlety, exkurze, návštěvy kina, divadla, výstav, společné besídky, soutěže aj.)

- pravidelná výchovná – tato je daná týdenní skladbou zaměstnání – viz. třídní kniha
- táborová činnost – organizace letního tábora – příměstský, pobyt mimo město

Spontánní aktivity jsou individuální klidové činnosti.

Metody, které ŠD ve své práci využívá:

- výklad
- beseda
- diskuse
- skupinová práce
- centrum aktivity
- tematické práce
- kvízy
- soutěže
- relaxace
- ankety
- křížovky
- námětové hry
- společenské hry
- stavebnice
- návštěvy konkrétních zařízení
- sportovní soutěže
- olympiády
- vědomostní soutěže
- prázdninové a víkendové aktivity
- projektové práce v oblasti zájmových činností a výchovy

4. OBSAH A PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Prostřednictvím volnočasových aktivit budeme u žáků rozvíjet a posilovat tyto klíčové kompetence:

K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

- výchovou ve volném čase (jeho vyplňování)
- výchovou k volnému času (dostatek námětů)

OBČANSKÉ

- výchova k odpovědnosti za svoji osobu
- přijímání odpovědnosti za své zdraví
- učení správným stravovacím návykům
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- uvědomění si svých práv i povinností

SOCIÁLNÍ

- učení se spoluodpovědnosti, schopnosti a ochotě pomáhat
- posilování sebevědomí
- prevence sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, kouření, delikvence, rasismus, šikana, vandalství)

KOMUNIKAČNÍ

- komunikuje bez ostychu
- rozvíjení slovní zásoby
- učení se naslouchat i diskutovat, obhájit si svůj názor, kultivovat svůj projev

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- odpovědnost za své chování, učí se svá rozhodnutí obhájit
- všímání si problémů a ověření jejich řešení v praxi
- učení se pravdomluvnosti
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání, přijímat důsledky svého chování
- rozlišuje správná a chybná řešení

Družina nabízí doplňování školního vyučování a tím posilování výchovně - vzdělávací práce specifickými a výrazně odlišnými prostředky než je tomu v praktické výuce. Cílem je přinášet nové podněty a obohacovat poznatky žáků. Uskutečňujeme v oblasti „Člověk a jeho svět“.

4.1.1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

- činnosti příležitostné = soutěže, výlety, exkurze, prázdninové pobyty, poznávací výlety

- pravidelné = formou her, besed, plněním všech výchov (Hv, Vv, Pč, Tv atd.), vytváříme a posilujeme vztah ke své škole, městu, státu

4.1.2. LIDÉ KOLEM NÁS

- využíváme ve všech výchovách s cílem vytváření pozitivních vztahů mezi žáky, pravidel soužití a slušného chování s cílem uvědomování si základních lidských práv a práv dítěte, příbuzenských vztahů v rodině i ve škole, principů demokracie

4.1.3. LIDÉ A ČAS

- propojení ve všech výchovách
- činnosti příležitostné = návštěva muzea, hradů, hvězdárny, kulturních institucí a představení, soutěže
- pravidelné = seznámení s tradicemi, historií města, školy, pověsti a báje, tradice, zvyky, odlišnosti, orientace v čase, denní režim, umění využívat čas

4.1.4. ROZMANITOSTI PŘÍRODY

- činnosti příležitostné = přírodovědné vycházky, stezka, návštěva ZOO, psiho útulku, soutěže v přírodě a s přírodninami, praktické poznávání
- pravidelné = ve všech výchovách, zpracování přírodnin a přírodních materiálů, třídění a likvidace odpadů, besedy, hry a soutěže o rozmanitosti živé i neživé přírody, její ochraně

4.1.5. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- pěstování pozitivního vztahu k práci, zpracování tradičních i netradičních materiálů

V zájmových činnostech, které jsou zpracované v týdenní skladbě zaměstnání, mají možnost rozvíjet svoji osobnost i dovednosti. Jsou to:

- pohybové a tělovýchovné aktivity
- literárně dramatická činnost
- přírodovědná a vlastivědná činnost
- výtvarné a pracovní činnosti
- hudební, pěvecké a taneční činnosti
- výpočetní technika
- zdravotní a dopravní výchova

4.2. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- žáci jsou integrováni do různých oddělení ŠD tak, aby nebyli vytrženi z kolektivu svých spolužáků ze tříd
- vychovatelky vytváří podmínky, které vedou k minimalizaci konkrétního znevýhodnění žáka, vytváří přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj
- s přihlédnutím na osobnost žáka a charakter jeho znevýhodnění bude věnována průběžná zvláštní pozornost při začleňování do volnočasových aktivit
- prostory, které ŠD ke svým činnostem využívá, jsou bezbariérové – zajišťují hladký přesun žáka

- svým prostředím, specifickými formami práce s přihlédnutím k osobnosti a individualitě žáka, vytváří ŠD dostatečně široký prostor k naplňování cílů ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- vždy v novém školním roce jsou zpracovány formy a metody práce, které aktuálně řeší zájmové vzdělávání dané skupiny žáků
- spolupracuje s výchovným poradcem, se speciálním pedagogem, v případě potřeby i se školním psychologem

Mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných žáků.

ŠD organizuje aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, nadání a talentu. Patří mezi ně soutěže, výstavy prací talentů, pěvecké a hudební soutěže, účast na vystoupeních ve škole i mimo školu. Hledá možnost a formu zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám.

4.3. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ

Jsou stanoveny v souladu s Vyhláškou Ministerstva školství č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání. Naplněnost se odvíjí do počtu 30-ti žáků na oddělení. Zápis žáků do ŠD provádí vedoucí vychovatelka vždy v den zahájení nového školního roku. Rodiče obdrží přihlášku – zápisní lístek, který po řádném vyplnění vrátí ve stanovené lhůtě vychovatelce. Přijímání jsou žáci I. až IV. třídy dle kapacitních možností školy. Doplňující informace jsou zpracovány ve Vnitřním řádu ŠD.

4.4. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY A PODMÍNKY BEZPEČNOSTI OCHRANY ZDRAVÍ

- s žáky pracují pouze kvalifikované vychovatelky, které jsou samy pravidelně proškoleny o podmínkách bezpečnosti práce a ochrany zdraví, zajišťované vedením školy
- vychovatelky jsou proškoleny v oblasti poskytnutí první pomoci, je zajištěna dostupnost plně vybavené lékárníčky a kontakt na odbornou lékařskou pomoc, znají bezpečnostní předpisy
- pravidelně se vzdělávají v akreditovaných kurzech, své vědomosti obohacují samostudiem, tyto následně ověřují v praxi, pracují s odbornou literaturou a časopisy
- v rámci praktických ukázek připravují pro své kolegyně dílny s různým zaměřením, uplatňují svoji kreativitu a navzájem si předávají nové formy a metody práce
- volí vhodnou strukturu režimu žáků v družině s dostatkem relaxace, odpočinku a pohybových aktivit v souladu s režimem a skladbou zaměstnání
- vedou povinnou dokumentaci, zpracovávají týdenní plány
- odpovídají za bezpečnost a zdraví žáků v průběhu celého pobytu ve ŠD, zajišťují jejich bezpečnost až do doby předání rodičům
- vhodnou a přiměřenou formou poučují žáky o pravidlech slušného chování, bezpečnosti a ochraně zdraví, toto zaznamenávají v dokumentaci ŠD
- prostory, které žáci ke svým činnostem využívají, jsou udržované v pořádku a čistotě, přiměřeně vybavené nábytkem a dalším zařízením, s dostatkem světla. Výzdoba je mobilní s aktivním podílem žáků, s cílem neustálého rozvoje estetického vnímání okolí
- vychovatelky se podílejí na zajišťování kvalitních psychosociálních podmínek (klíma, respekt k potřebám jedince, vhodná motivace, informovanost žáků i rodičů)
- mají právní vědomí

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví slouží i vnitřní řády specializovaných učeben, se kterými jsou žáci seznámeni na začátku školního roku. Vnitřní řád ŠD je v některých bodech také zaměřen právě na ochranu a bezpečnost žáků. Vychovatelka zajišťuje bezpečí žáků v oddělení pravidelnou kontrolou všech využívaných předmětů, her, hraček i pomůcek. Případné závady hlásí vedení školy, která sjedná nápravu.

Profil vychovatelky:

- má organizační schopnosti
- vytváří široké spektrum rekreačních zájmových činností
- vytváří příznivé sociální klima
- je přátelská, kreativní
- zajišťuje spoluúčast žáků na životě ŠD (podíl žáků na plánování činností)

4.5. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

- finanční příspěvky na provoz ŠD čerpáme jak z rozpočtu školy, tak z plateb zákonných zástupců
- výše úplaty za zájmové vzdělávání činí ve ŠD 500,- Kč na pololetí, žáci navštěvující od října i školní klub hradí pouze tuto jednu platbu
- v případě, že je žák přijat k zájmovému vzdělávání v jeho průběhu, platí pouze poměrnou částku odpovídající skutečnosti, to platí i v opačném případě, kdy žák činnost předčasně ukončí, je mu vrácena poměrná částka
- u žáků sociálně znevýhodněných může dojít ke zrušení úhrady na základě rozhodnutí ředitele školy, po podání vlastní žádosti rodičů a potvrzení orgánů činných v tomto řízení
- výtvarné a sportovní pomůcky, hry, hračky, případně jiné výdaje na materiální zabezpečení činnosti a práce ve ŠD, jsou hrazeny z provozních prostředků školy a částečně z poplatků hrazených rodiči – tyto jsou v průběhu školního roku využívány dle potřeby

5. HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE

Hodnocení žáka ve ŠD má především motivační charakter. Míru úrovně žáka posuzuje vychovatelka vzhledem k očekávaným výstupům – cílům ŠVP. Hodnocení sděluje zákonným zástupcům žáka při osobním kontaktu, dále formou písemnou – diplomy, pochvaly. Hodnocení ovlivňují:

- posouzení jeho přístupu k práci v kolektivu
- způsob samostatné práce
- snaha o zapojení se do dění a života ve ŠD
- jeho vlastní píle
- kreativita, myšlení, ochota a kamarádství
- schopnost komunikace na určité úrovni
- osvojení si poznatků, míra zručnosti
- další projevy a vlastnosti žáka

Autoevaluace probíhá:

- pravidelnou formou – hodnocení práce ŠD za I. i II. pololetí v daném školním roce
- měsíční hodnocení ŠD – okénko do ŠD, webové stránky
- příležitostnou formou – dotazník pro žáky i rodiče, SWOT – analýza

Pro každý nový školní rok bude zpracován projekt, který svým obsahem zpestří nabízené aktivity a činnosti. Bude aktuálně doplňovat školní vyučování a reagovat na události v životě školy i obecně ve společnosti.

ŠVP je zveřejněn na přístupném místě školy a na webových stránkách školy v části – dokumenty školy.